



NEWSLETTER BILTEN

Pokretanje Pravosudne mreže BiH inicirali su Forum građana Tuzle i Helsinški odbor za ljudska prava u RS, kao dio aktivnosti Projekta održivosti civilnog društva (CSSP). Osnovna svrha Mreže je doprinos nezavisnosti, efikasnosti, nepristrasnosti i samostalnosti bh. pravosuđa.

| Broj 37. |

NOVOSTI

Prijedlog preporuka za izmjene i dopune Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću

Radna grupa, formirana od strane predstavnika sudskih i tužilačkih strukovnih udruženja iz cijele Bosne i Hercegovine je u sklopu „Programa održivosti civilnog društva-civilno društvo u procesu reforme Bosanskohercegovačkog pravosuđa“, nakon višemjesečnog rada

provedenih stručnih rasprava, konferencije održane u Sarajevu 01.03.2018. godine sačinila je Prijedlog preporuka za izmjene i dopune Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću koje bi doprinijele unapređenju rada Vijeća u cilju uspostavljanja funkcionalnog pravosudnog sistema u čemu je uloga Vijeća od ključnog značaja.

Sačinjeni Prijedlog preporuka dostavljen je nadležnom Ministarstvu pravde Bosne i Hercegovine.

U ovom broju biltena ih i objavljujemo.



Projekat: Civilno društvo u procesu reforme BH pravosuđa

**RADNA GRUPA II – Položaj, nezavisnost i način izbora članova Visokog sudskog i
tužilačkog vijeća**

PRIJEDLOG PREPORUKA

za izmjene i dopune Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću

maj 2018.

UVOD

Aktuelnim Zakonom o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Vijeće) to tijelo je ustanovljeno kao glavni garant za nezavisno, nepristrasno, efikasno, odgovorno i stručno pravosuđe na nivou Bosne i Hercegovine.

Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH (u daljem tekstu Zakon) ima svoje smjernice u Strategiji za reformu sektora Pravde u Bosni i Hercegovini. Zakonom se Vijeću daju široke ovlasti za provođenje reformi u oblasti pravosuđa Bosne i Hercegovine, često u saradnji sa Ministarstvima pravde na svim nivoima i pravosudnom komisijom Brčko distrikta BiH.

U periodu od 1998. godine pa do donošenja Zakona, nekoliko je komisija ispred Ujedinjenih nacija vršilo analizu rada pravosudnih institucija u Bosni i Hercegovini. Komisije su došle do zaključka da je Bosni i Hercegovini potrebno nezavisno, nepristrasno, stručno i odgovorno pravosuđe koje garantuje vladavinu prava.

Preteča Vijeća bila je Nezavisna komisija koja je takođe insistirala na reformi pravosudnog sistema u Bosni i Hercegovini u tri pravca: personalnoj, zakonodavnoj i budžetskoj. To je način na koji je potom i koncipiran Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH.

Nema sumnje da je Vijeće jedna od najznačajnijih institucija na nivou države Bosne i Hercegovine. Upravo iz tih razloga potrebno je putem izmjena postojećeg Zakona unaprijediti rad Vijeća, a sve sa ciljem uspostavljanja funkcionalnog pravosudnog sistema, u čemu je uloga Vijeća od ključnog značaja.

Već sredinom 2008. godine počelo se razmišljati o izmjenama i dopunama Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću. Ozbiljnija aktivnost započela je zajedno sa pokretanjem strukturalnog dijaloga o pitanjima pravosuđa u Bosni i Hercegovini. U toku strukturalnog dijaloga sačinjena su dva teksta preporukama za izmjenu Zakona, jedan od strane Vijeća i stručnjaka iz pravosuđa, a drugi od strane Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, u kome su takođe participirali stručnjaci iz pravosuđa, uključujući i sugestije od strane predstavnika ministarstava pravde Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, pravosudne komisije Distrikta Brčko i drugih učesnika u strukturalnom dijalogu.

Po našoj procjeni radi se o preporukama koje nisu u potpunosti udovoljile standardima i mišljenjima Venecijanske komisije i predstavnika Evropske mreže pravosudnih vijeća. Stoga cijenimo da još uvijek postoji potreba za preporukama koje bi u postojeći Zakon unijele što kvalitetnije izmjene i dopune, uz uvažavanje mišljenja i sugestije iz ranijih preporuka.

Ukoliko želimo Vijeće koje udovoljava evropskim standardima onda je kroz zakonska rješenja nužno ostvariti ravnotežu između klasičnih načela nezavisnosti i nepristrasnosti pravosuđa, sa jedne strane, i savremenih načela transparentnosti i djelotvornosti sistema pravosuđa, sa druge strane. U očima javnosti mora biti istovremeno i odgovorno i efikasno. Kao nezavisno i samostalno tijelo Vijeće mora igrati još zapaženiju ulogu u poboljšanju stanja u pravosuđu

i u nastavku reforme pravosuđa, a sve sa ciljem što boljeg korištenja vrlo ograničenih resursa u jednoj siromašnoj državi kakva je naša.

Preporukama Radne grupe pokreću se četiri osnovna pitanja: a) struktura Vijeća i alokacija članova vijeća, b) poboljšanja na planu načina izbora članova Vijeća, c) odgovornost Vijeća i članova Vijeća, d) način izbora nosilaca pravosudnih funkcija.

Sve ove zadatke Vijeće neće biti u stanju ispuniti ukoliko se kroz izmjene i dopune Zakona ne ojača njegova kompetentnost. A da bismo dobili kompetentno Vijeće potrebno je, u prvom redu, iznaći kvalitetnije načine izbora članova Vijeća, takvih članova Vijeća koji će svojim iskustvom, stručnošću i poznavanjem problema biti u stanju bolje nego do sada odgovoriti zadacima koje im je sistem podjele vlasti stavio u zadatak. Nažalost, kako se čini, ni sistem, ni profesionalna zajednica, do sada nisu prepoznali značaj izbora članova Vijeća. Profesionalnoj zajednici mora se zato jasno dati do znanja da se promjene neće dogoditi sve dok nosioci pravosudnih funkcija ne postanu svjesni da rješenje dobrog dijela problema pravosuđa leži u ozbiljnijem i odgovornijem načinu izbora članova krovnog tijela pravosudne vlasti u državi. Ukratko, oni koji biraju Vijeće odgovorni su i za njihovu kompetentnost, kao što se to ispravno zapaža i u USAID-ovoj analizi iz oktobra 2015. godine,¹ kada se naglašava da „svaka nezavisnost koju ne prati visok stepen odgovornosti može dovesti do niza problema.“

Ukoliko se kroz izmjene zakona ne uvede sistem koji će u većoj mjeri zajamčiti izbor kompetentnijih članove Vijeća, onda će biti dovedena u pitanje i kvalitetna realizacija svih preostalih predloženih promjena i novih rješenja, naročito onih koje tretiraju odgovorniji izbor sudija i tužilaca i uspostavljanje bolje kontrole njihovog rada.

PRIJEDLOZI PREPORUKA ZA IZMJENE AKTUELNOG ZAKONA O VISOKOM SUDSKOM I TUŽILAČKOM VIJEĆU BIH

POGLAVLJE I - OPŠTE ODREDBE -

Preporuka 1.

Nakon rasprave uočeno je da u **članu 1.** Zakona kojim se definiše Vijeće nedostaje pojam „nezavisan“ iz kojeg razloga predlažemo da se član 1. dopuni riječi „nezavisan“ tako da bi isti glasio :

¹ Dijagnostička analiza integriteta pravosudnog sektora u BiH i mogućih rizika od nastanka korupcije ili neetičnog ponašanja u pravosuđu – USAID-ov projekat pravosuđa u BiH, Sarajevo 2015., str. XXVII.

„Vijeće je nezavisan i samostalan organ Bosne i Hercegovine i ima svojstvo pravnog lica.“

Preporuka 2.

Analizirajući član 3. stav (1). Zakona uočeno je da nedostaju riječi obaveza i odgovornost VSTV da osigura nezavisno, nepristrasno i profesionalno pravosuđe te preporučujemo da se u članu 3. stav (1). Zakona briše riječ „zadatak“ i zamjenjuje riječima „*ima obaveze i odgovornosti*“; te da se u istom stavu brišu riječi „kako je propisano u članu 17. ovog zakona“ iz kojih razloga bi član 3. stav (1). Zakona glasio:

„Vijeće kao nezavisni i samostalni organ ima obavezu i odgovornost da osigura nezavisno, nepristrasno i profesionalno pravosuđe.“

POGLAVLJE II – ORGANIZACIJA VIJEĆA I ALOKACIJA ČLANOVA VIJEĆA PREMA INSTITUCIJAMA IZ KOJIH DOLAZE

Preporuka 3.

U cilju očuvanja nezavisnosti i samostalnosti sudske funkcije kao i samostalnosti tužilačke vlasti, analizirajući postojeći ustroj VSTV, a vodeći se i praksom izbora u susjednim državama smatramo da bi u okviru VSTV trebalo formirati posebna podvijeća za izbor sudija i podvijeće za izbor tužilaca, čime bi se omogućilo da ključnu ulogu u izboru sudija imaju sudije, a tužiocu u izboru tužilaca. Nije prihvatljivo da stranke u postupku (tužioci, advokati) biraju sudije. Kako bi se obezbjedila zastupljenost u VSTV svih sudskih i tužilačkih institucija u Bosni i Hercegovini neophodno je povećati broj članova VSTV tako da bi u sudskom podvijeću bilo 8 sudija, a u tužilačkom 8 tužilaca. Prema našem mišljenju VSTV bi trebalo imati još 3 člana koji bi bili delegirani od strane Parlamentarne skupštine BiH, Parlamenta FBiH i Narodne skupštine RS (po jedan član ispred svake institucije), tako da bi ukupan broj članova VSTV bio 19. Smatramo da dosadašnji izbora članova VSTV treba takođe jasno precizirati postupak izbora kao i ulaganje pravnih lijekova. Takođe smatramo da u budućem sastavu VSTV-a neće biti članova iz reda advokata jer po našem prijedlogu, kao što je i istaknuto u obrazloženju, glavnu ulogu u izboru sudija imat će sudije bez učešća tužilaca u njihovom izboru, a isti je slučaj i sa izborom tužilaca, pa je nelogično da se bilo kakva uloga daje advokatima u izboru za sudiju i tužioca. Želeći zadržati značaj zakonodavne vlasti u BiH mišljenja smo da u predlaganju kandidata za člana Vijeća treba učestvovati samo zakonodavna vlast na državnom i entitetskom nivou, bez učešća Predsjedništva, a kao što je bilo do sada. Zato i predlažemo **izmijenjeni** član 4 koji bi glasio:

Član 4.

(1) **Vijeće ima 19 članova.**

(2) **Osam članova Vijeća bira se iz reda sudija** i to:

a) **jedan sudija Suda Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije Suda BiH**

- b) jedan sudija Apelacionog suda Brčko distrikta ili Osnovnog suda Brčko distrikta, kojeg biraju sudije Apelacionog i Osnovnog suda Brčko distrikta;
- c) jedan sudija Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine;
- d) jedan sudija kantonalnog suda iz Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije kantonalnih sudova;
- e) jedan sudija općinskog suda iz Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju sudije općinskih sudova;
- f) jedan sudija Vrhovnog suda Republike Srpske kojeg biraju sudije Vrhovnog suda Republike Srpske ;
- g) jedan sudija okružnog suda ili Višeg privrednog suda iz Republike Srpske kojeg biraju sudije okružnih sudova i Višeg privrednog suda Republike Srpske;
- h) jedan sudija osnovnog suda ili Okružnog privrednog suda iz Republike Srpske, kojeg biraju sudije osnovnih sudova i okružnih privrednih sudova Republike Srpske.

(3) *Osam članova Vijeća bira se iz reda tužilaca i to:*

- a) jedan tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kojeg biraju tužioci Tužilaštva Bosne i Hercegovine;
- b) jedan tužilac Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojeg biraju tužioci Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- c) jedan tužilac Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine, kojeg biraju tužioci Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine;
- d) dva tužioca kantonalnih tužilaštava iz Federacije Bosne i Hercegovine, koje biraju tužioci kantonalnih tužilaštava;
- e) jedan tužilac Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske, kojeg biraju tužioci Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske;
- f) dva tužioca okružnih javnih tužilaštava iz Republike Srpske kojeg biraju tužioci Okružnih javnih tužilaštava Republike Srpske;
- g) Iz jednog kantonalnog odnosno okružnog javnog tužilaštva može biti izabran samo jedan član Vijeća.

(4) *Tri člana Vijeća biraju se na sljedeći način:*

- a) **jednog člana Vijeća bira Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, dvotrećinskom većinom koja uključuje i entitetsku većinu, na prijedlog Vijeća ministara Bosne i Hercegovine; (ili u skladu sa poslovnikom Predstavničkog doma)**
 - b) **jednog člana Vijeća bira Federalni Parlament Bosne i Hercegovine, dvotrećinskom većinom, na prijedlog Vlade Federacije Bosne i Hercegovine;**
 - c) **jednog člana Vijeća bira Narodna Skupština Republike Srpske, dvotrećinskom većinom, na prijedlog Vlade Republike Srpske;**
- (5) **Za člana Vijeća iz stava (4, pod a, b, c) ovog člana ne može biti imenovano lice koje obavlja pravosudnu funkciju (sudija, tužilac, advokat i dr.), izvršnu funkciju na bilo kojem nivou, javno izabranu funkciju u zakonodavnom organu na bilo kojem nivou.**

2. PROCEDURE IZBORA ČLANOVA VIJEĆA

- (6) **Članovi Vijeća su osobe visokih moralnih kvaliteta, poznate po efikasnosti, stručnosti, profesionalnoj nepristrasnosti, koji ima najmanje 8 godina iskustva u radu u pravosuđu.**

(Komentar uz tačku 7. – Zapaža se da je prema dosadašnjem zakonskom rješenju za predsjednike i članove, pa tako i za mogućeg Predsjednika ili Zamjenika predsjednika Vijeća, mogao biti izabran nosilac pravosudne funkcije sa minimalnim vremenom provedenim u pravosuđu. Od člana Vijeća koji nema iskustva u pravosuđu ne može se očekivati da poznaje probleme pravosuđa kao i da posjeduje odgovarajuću stručnost i kompetencije koje se očekuju od člana Vijeća. Kako se iskustvo od 8 godina predviđa za nosioce najviših funkcija u pravosuđu, došlo se do zaključka da je najmanje jednako iskustvo potrebno za članove Vijeća koji učestvuju u izboru najviših nosilaca pravosudnih funkcija i donose odluke o najvažnijim problemima pravosuđa.)

- (7) **Sastav Vijeća, odražava ravnopravnost tri konstitutivna naroda i ostalih građana u Bosni i Hercegovini.**

(Komentar uz tačku 8. - Iz dosadašnjeg teksta je po jednoglasnom stavu Radne grupe brisan uslov spolne uravnoteženosti budući da takav uslov sužava broj mogućih kandidata, pa i kvalitet izbora, a u pravosuđu, kao što je poznato, ima više žena nego muškaraca, pa odredba o ravnopravnosti gubi smisao budući da je ustanovljena radi garancije ravnopravnog učešća žena.)

- (8) **Kandidati za članove Vijeća iz sudova i tužilaštava dužni su najkasnije 30 dana prije održavanja izbora, dostaviti Vijeću biografiju i druge podatke na strukturiranom upitniku, kao i program svoga rada za period na koji se biraju.**

Vijeće će iste objaviti na svojoj službenoj web stranici. Kandidati su obavezni da na poziv suda odnosno tužilaštva usmeno obrazlože program svog rada. Strukovna udruženja sudija i tužilaca mogu Vijeću dostaviti svoje mišljenje o predloženim kandidatima koji će se objaviti na web stranici Vijeća.

(Komentar uz tačku 9 – prilikom izbora sudije ili tužioca kandidat prilaže upitnik sa kojim su upoznati članovi Vijeća koji ga intervjuišu i biraju. Ali, kada se bira član Vijeća sudije i tužioci koji glasaju često o kandidatu ne znaju ništa osim imena koga pročitaju tek na glasačkom listiću. To je jedan od razloga zbog kojih se uvriježila praksa da svako glasa za „svog“ kandidata, pa tako nema izbora u pravom smislu riječi.)

- (9) Izbor članova Vijeća iz st. (2) i (3) ovog člana se provodi tajnim glasanjem putem glasačkih listića. Vijeće može uvesti elektronski sistem glasanja ukoliko su ispunjene pretpostavke u pogledu tajnosti izbora i kontrole ispravnosti izbornog procesa,
- (10) Izabran je kandidat koji dobije natpolovičnu većinu onih koji su glasali. Ako u prvom krugu glasanja ni jedan kandidat ne ostvari natpolovičnu većinu, organizuje se drugi krug glasanja u kojem se glasa za dva kandidata sa najvećim brojem glasova iz prvog kruga glasanja.

(Komentar uz tačku 11. – u dosadašnjoj praksi izbora dešavalo se da bude izabran kandidat sa relativnom većinom osvojenih glasova koja ne prelazi 15-30% od ukupnih glasova. Ovakav način izbora je problematičan i u svjetlu prethodne napomene da svako glasa za „svoga“ zbog čega pravosudne institucije sa većim članstvom mogu samo putem svojih glasova izabrati relativnu većinu, čime se ne obezbjeđuje reprezentativnost izabranog člana Vijeća. Dva kruga glasanja obezbjeđuju uslove da svaki izabrani kandidat osvoji natpolovičnu većinu glasova.)

- (11) Kandidat koji smatra da je u postupku izbora člana Vijeća došlo do nepravilnosti koje su mogle uticati na rezultete izbora može podnijeti prigovor, a potom i žalbu:
- a) Prigovor na rezultate izbora kada je u pitanju izbor članova iz reda sudija, podnosi se predsjednicima Suda BiH, vrhovnim sudova entiteta, Apelacionog suda Brčko distrikta.
 - b) Prigovor na rezultate izbora kada je u pitanju izbor članova iz reda tužilaca se podnosi glavnim tužiocima BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta.
 - c) Po žalbama na odluke iz prethodnog stava odlučuje Apelaciono vijeće Upravnog odjela Suda BiH, vijeća Vrhovnih sudova entiteta i vijeće Apelacionog suda Brčko distrikta.

(Komentar uz član 12. – zapaža se da do sada nisu postojali mehanizmi koji bi omogućavali preispitivanje izbora članova Vijeća, iako je pravo na žalbu jedno od ustavnih prava.)

- (12) Postupak izbora članova Vijeća, uključujući i postupke koji su neophodni da bi se osiguralo poštivanje važećih odredbi Ustava i zakona Bosne i Hercegovine u smislu stava (8) ovog člana, reguliše se posebnim pravilnikom kojeg donosi Vijeće.

Iza člana 4. dodaje se novi član 4a. koji glasi:

Član 4a.

- (1) **Vijeće ima Sudski i Tužilački odjel.**
- (2) **Sudski odjel ima 11 članova i čine ga članovi Vijeća izabrani u skladu sa članom 4. st. (2) i (4). Predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Sudskog odjela biraju, iz reda sudija, članovi Sudskog odjela na period od godinu dana i mogu biti ponovo birani.**

- (3) ***Tužilački odjel ima 11 članova i čine ga članovi Vijeća izabrani u skladu sa članom 4. st. (3) i (4). Predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Tužilačkog odjela biraju iz reda tužilaca članovi Tužilačkog odjela na period od godinu dana i mogu biti ponovo birani.***

Preporuka 4.

Razmatrajući dosadašnja iskustva radna grupa smatra da je potrebno uvesti određena ograničenja kod samog trajanja mandata članova VSTV kao i onemogućavanje korištenja pozicije za vrijeme trajanja mandata u VSTV za lično profesionalno napredovanje. Pa u skladu sa tim predlažemo izmjenu člana 5. Zakona.

Član 5. mijenja se i glasi:

- (1) ***Članovima Vijeća mandat traje pet godina i mogu biti ponovo izabrani na još samo jedan uzastopni mandat.***
- (2) ***Ako članu Vijeća mandat prestane prije isteka vremena na koje je izabran, na njegovo mjesto se imenuje sljedeći kandidat sa liste izbora kandidata i mandat mu traje do isteka započetog mandata.***
- (3) ***Na članove Vijeća koji su postavljeni u skladu sa stavom (2) ovog člana ne odnose se odredbe stava (1) ovog člana.***
- (4) ***Članovi Vijeća iz reda sudija ili tužilaca nakon isteka mandata ne mogu se kandidovati na bilo koju funkciju u pravosuđu do proteka 1 godine od prestanka mandata.***

Izuzetno ako član Vijeća podnese ostavku prije isteka mandata može se kandidovati za nosioca druge pravosudne funkcije, ali tek protekom jedne godine od dana prijevremenog prestanka mandata.

Preporuka 5:

Dosadašnjim rješenjima u članu 6. isključivo se obezbjeđivala mogućnost članovima Vijeća da mogu pokrenuti smjenu člana na način da jedna trećina članova Vijeća može pokrenuti postupak smjene sa dužnosti člana koji ne obavlja svoju dužnost u skladu sa članom d. e. f. Smatramo da je potrebno omogućiti i sudijama i tužiocima, koji su i birali članove Vijeća po utvrđenim procedurama, da pokrenu postupak smjene člana koji ne ispunjava dužnosti predviđene ovim zakonom. Ovim se daje i legitimitet onih koji su učestvovali u izboru članova Vijeća.

Član 6.

Prestanak mandata

Član 6 mijenja se i glasi:

U članu 6. stav 3., 4. mijenjaju se i dodaje se novi stav 5.

(1) Mandat člana Vijeća prestaje:

- (a) prestankom funkcije na osnovu koje je član imenovan u Vijeće;
- (b) nakon isteka perioda na koji je član izabran ili imenovan;
- (c) podnošenjem ostavke;
- (d) **ako ne obavlja svoje dužnosti na pravilan, efikasan ili nepristrasan način;**
- (e) **ako ne ispunjava obaveze u Vijeću tri mjeseca u toku godine**
- (f) **kada počinji disciplinsko djelo za koje mu nije izrečena mjera razrješenja od osnovne dužnosti, a radi se o disciplinskom djelu zbog kojeg ne zaslužuje da obavlja dužnosti u Vijeću**

(Komentar uz član 6. tačka e) i f) – preporuke su upravljene na izmjene koje bi uspostavile rigorozniju kontrolu rada članova Vijeća, te obezbjediti da članovi Vijeća efektivno obavljaju ulogu zbog koje su izabrani u Vijeće, imajući u vidu da je angažman u Vijeću funkcionalnog karaktera, a prava iz radnog odnosa se ostvaruju u institucijama iz kojih članovi dolaze.)

(g) kada je pravosnažno osuđen za krivično djelo počinjeno sa umišljajem, u tom slučaju mandat automatski prestaje pravosnažnošću osuđujuće presude.

(2) Mandat člana Vijeća ističe u slučaju iz stava 1. tačka (c) ovog člana na dan kada Vijeće primi njegovu pismenu ostavku, a u slučajevima iz stava 1. tač. (d), (e) i (f) ovog člana na dan kada ga Vijeće smijeni sa dužnosti.

(3) **Odluku kojom smjenjuje sa dužnosti člana vijeća iz razloga navedenih u stavu 1. tač. (d), (e) i (f) ovog člana, Vijeće donosi na prijedlog najmanje jedne trećine svojih članova ili na prijedlog opšte sjednice sudija bilo kojeg suda ili kolegija svih tužilaca bilo kojeg tužilaštva u entitetima, Brčko distriktu ili na nivou Bosne i Hercegovine, dvotrećinskom većinom glasova svih članova koji su prisutni i koji glasaju.**

(4) **Član Vijeća koji je smijenjen sa dužnosti po osnovu stava 3. ovog člana ima pravo da podnese prigovor Vijeću u roku od 15 dana koji ne zadržava izvršenje odluke.**

(5) **Odluku o prigovoru iz prethodnog stava donosi Vijeće dvotrećinskom većinom od ukupnog broj članova Vijeća.**

(6) Protiv odluke iz stava 5. se može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine

Iza člana 6. dodaje se član 6a. i glasi:

Prestanak mandata predsjednika ili potpredsjednika Vijeća

(1) **Mandat predsjednika ili potpredsjednika Vijeća može prestati podnošenjem ostavke ili odlukom dvije trećine od ukupnog broja članova Vijeća.**

- (2) *Podnošenjem ostavke na funkciju predsjednika ili potpredsjednika Vijeća ne prestaje mandat imenovanim kao članovima Vijeća.*

U slučaju podnošenja ostavke mandat ističe na dan kada Sekretarijat Vijeća primi pismenu ostavku, a u slučaju kada Vijeće donese odluku o prestanku mandata, mandat ističe na dan kada je ta odluka donesena.

Preporuka 6.

Radna grupa je mišljenja da treba jasno precizirati radnopravni položaj predsjednika i **potpredsjednika** VSTV. Obzirom na njihov punovremeni radni angažman u Vijeću. Mišljenja smo da se naknade moraju obezbjeđivati iz državnog budžeta, po kriterijima koji su utvrđeni ovim preporukama, a ne kao do sada da im se na postojeći lični dohodak isplaćuje paušal i druge naknade, a u slučaju da su za člana Vijeća izabrani sa funkcija predsjednika suda ili glavnih tužilaca, mandat im prestaje na te funkcije. Radi čega je bilo potrebno donijeti preporuku dopune člana 9 sa članom 9a), iz kojih razloga smo predložili da isti sada glasi:

U članu 9. mijena se naziv „naknade i odsustva“

Član 9a.

Punovremeni radni angažman

- (1) ***Predsjednik i dva potpredsjednika Vijeća rade u Vijeću po osnovu punovremenog radnog angažmana.***
- (2) **Predsjednik i potpredsjednici Vijeća koji rade u Vijeću po osnovu punovremenog radnog angažmana platu, naknade, i druga prava iz radnog odnosa ostvaruje u Vijeću u skladu sa zakonom koji regulište plate i naknade sudija suda Bosne i Hercegovine i to na sljedeći način:**
 - a. ***predsjednik Vijeća ostvaruje prava propisana za predsjednika suda Bosne i Hercegovine.***
 - b. ***potpredsjednik Vijeća u punovremenom radnom angažmanu ostvaruju prava propisana za sudiju suda Bosne i Hercegovine***
- (3) **Predsjednik i potpredsjednici ostvaruju sva druga prava na način kako ostvaruju i sudije i tužioci na nivou Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta. Naknada troškova se obračunava na način kako je regulisano Zakonom o platama i naknadama sudija i tužilaca.**
- (4) **Za vrijeme punovremenog radnog angažmana članovi Vijeća su na odsustvu sa svoje službene dužnosti.**
- (5) ***Predsjedniku suda ili glavnom tužiocu koji bude izabran za člana Vijeća prestaje funkcija predsjednika suda, glavnog tužioca, odnosno zamjenika glavnog tužioca, preuzimanjem dužnosti u Vijeću.***

Preporuka 7.

Obzirom da smo predvidjeli povećanje broja članova VSTV bilo je potrebno preporučiti izmjene i člana 14. postojećeg Zakona kao i neprihvatljivo dosadašnje rješenje da su članovi Vijeća mogli biti suzdržani kod glasanja, kod izbora sudija i tužilaca, što je omogućavalo da bude izabrana osoba koja ima 4 ili 5 glasova za obavljanje sudijske ili tužilačke funkcije. Smatramo da kod ove vrste odlučivanja, niko ne može biti suzdržan, jer time bježi od odgovornosti za izbor, a samim tim na savjestan i profesionalan način ne obavlja dužnost člana VSTV. Iz kojeg smo razloga i predložili da član 14. glasi:

- (1) **Za kvorum je neophodno prisustvo najmanje petnaest (15) članova.**
- (2) ***Vijeće odlučuje većinom glasova svih članova koji su prisutni i koji glasaju, ukoliko nije drugačije propisano ovim zakonom. U pitanjima o kojima su glasovi podijeljeni, obavlja se glasanje prozivanjem članova, a glas predsjednika ili potpredsjednika u skladu sa odredbama člana 11. stav (4) je odlučujući.***
- (3) ***Prisutni članovi koji glasaju ne mogu biti SUZDRŽANI.***

Stav 4 se briše.

POGLAVLJE III – NADLEŽNOSTI I OVLAŠTENJA

Preporuka 8.

Možda je kod donošenja ovog Zakona bilo potrebno utvrđivati veliki broj nadležnosti VSTV, pa analizirajući iste utvrđeno je da određene nadležnosti treba brisati iz postojećih zakonskih rješenja, a imajući u vidu činjenicu da smo predložili i izmjene određenih nadležnosti, dosadašnji broj nadležnosti je smanjen što će sigurno omogućiti efikasniji rad VSTV, ali će dio obaveza na sebe preuzeti sudovi i tužilaštva u Bosni i Hercegovini. Takođe, mišljenja smo da nakon stalnih analiza ažurnosti sudova i tužilaštava je potrebno kako povećavati broj sudija i tužilaca, ukoliko je to potrebno, obzirom na povećanje broja predmeta, ali i izvršiti i analizu i sistematizaciju broja sudija i tužilaca ukoliko je došlo do ažurnosti suda ili tužilaštva, što bi iziskivalo potrebu smanjenja broja sudija ili tužioca. Posebno analizirati broj dodatnih sudija i procijeniti da li i dalje postoji potreba za njihovim angažovanjem.

Član 17.

Nadležnost

U članu 17. određene nadležnosti u tačkama **4; 5; 6; 7; 15** mijenjaju se. Nadležnosti u tačkama **8; 9; 10; 11; 12; 13** brišu se.

Član 17. mijenja se i glasi:

Vijeće ima sljedeće nadležnosti:

- (1) imenuje sudije, uključujući predsjednike sudova, sudije porotnike u sve sudove na državnom, entitetskom, kantonalnom, okružnom, osnovnom i općinskom nivou u Bosni i Hercegovini, uključujući Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, sa izuzetkom ustavnih sudova entitetâ Bosne i Hercegovine;
- (2) imenuje glavne tužioce, zamjenike glavnog tužioca i tužioce u sva tužilaštva na državnom, entitetskom, kantonalnom i okružnom nivou u Bosni i Hercegovini, uključujući i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine;
- (3) daje prijedloge nadležnim organima u vezi sa njihovim predlaganjem i izborom sudija Ustavnog suda Republike Srpske i imenovanjem sudija u Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine. Prilikom izvršavanja svojih nadležnosti iz ovog stava Vijeće, prije davanja prijedloga, traži pismeno mišljenje odgovarajućeg ustavnog suda;
- (4) **Vijeće imenuje članove prvostepene i drugostepene disciplinske komisije i donosi konačnu odluku u disciplinskim postupcima;**
- (5) odlučuje o privremenom udaljenju od vršenja dužnosti sudija, sudija porotnika i tužilaca, osim u dijelu koji se odnosi na nadležnost predsjednika VSTV
- (7) **odobrava program edukacije sudija i tužilaca.**
- (8) **učestvuje u procesu izrade i obezbjeđenja godišnjih budžeta za sudove i tužilaštva;**
- (9) Na prijedlog sudova i tužilaštava podnosi prijedloge nadležnim zakonodavnim tijelima za izmjenu budžeta predloženih od strane vlada;
- (10) odlučuje o pitanjima nespojivosti drugih dužnosti koje sudije i tužioc i obavljaju sa dužnostima sudija i tužilaca
- (11) ***pokreće, nadgleda i koordinira projekte koji se odnose na poboljšanje pitanja vezanih za upravljanje sudovima i tužilaštvima, uključujući traženje finansijskih sredstava iz domaćih i međunarodnih izvora;***
- (12) utvrđuje kriterije za ocjenjivanje rada sudija i tužilaca;
- (13) utvrđuje kriterije za rad sudova i tužilaštava i pokreće istrage koje se odnose na postupanje u oblasti uprave ili finansija;
- (14) vodi, koordinira i nadgleda korištenje informacione tehnologije u sudovima i tužilaštvima da bi se u tom pogledu postigla i održala uniformnost u sudovima i tužilaštvima u cijeloj zemlji. Sudovi i tužilaštva mogu uvoditi automatizirane sisteme praćenja i registracije predmeta ili slične sisteme uključujući sisteme podrške i pohranjivanja podataka, samo uz prethodno odobrenje Vijeća;

- (15) utvrđuje broj sudija, tužilaca i zamjenikâ glavnog tužioca za sudove i tužilaštva iz njihove nadležnosti, nakon konsultacija sa predsjednikom suda ili glavnim tužiocem, tijelom nadležnim za budžet, i nadležnim ministarstvom **pravde i preispituje utvrđenu sistematizaciju po prijedlogu predsjednika sudova i glavnih tužilaca;**
- (16) prikuplja informacije i vodi dokumentaciju o profesionalnom statusu sudija i tužilaca, uključujući datum njihovog imenovanja i prestanka funkcije, statističke podatke koji se odnose na njihove radne rezultate, te ostale informacije koje Vijeće smatra bitnim za rad predsjednika sudova, glavnih tužilaca i zamjenika glavnih tužilaca, sudija i tužilaca;
- (17) daje mišljenje o pritužbama koje podnese sudija ili tužilac koji smatra da su njegova prava utvrđena ovim ili drugim zakonom, ili njegova nezavisnost, ugroženi;
- (18) **daje mišljenje o nacrtima zakona, propisa i o važnim pitanjima koja mogu uticati na pravosuđe, pokreće postupak usvajanja zakona i drugih propisa i daje smjernice sudovima i tužilaštvima iz nadležnosti Vijeća;**
- (19) objavljuje etičke kodekse sudija i tužilaca;
- (20) vrši druga ovlaštenja utvrđena ovim ili nekim drugim zakonom.

U članu 18. dodaje se stav 4. koji glasi:

Prilikom prvog izbora u institucije pravosuđa sudije i tužioci se biraju na mandat od tri godine. Najkasnije tri mjesca prije isteka tog vremena, predsjednik odnosno suda za sudiju, odnosno glavni tužilac odnosno tužilaštva za tužioca, o kandidatu daje mišljenje koje obuhvata sva pitanja iz člana 43 Zakona. Nakon toga Vijeće, imajući u vidu pribavljeno mišljenje, donosi odluku o izboru ili ne izboru sudije ili tužioca u trajnom mandatu.

(Komentar uz član 44. stav 9 – Nesumnjivo je da je trajni izbor sudija i tužilaca uslov njihove nezavisnosti. Međutim, imajući u vidu iznimnu važnost funkcija koje obavljaju, ova se zaštita nosilaca pravosudnih funkcija mora kombinovati za zaštitom pravosuđa i građana od nekompetetnih nosilaca pravosudnih funkcija. Stoga je kontrola izvršenog izbora nakon perioda od tri godine način da se iz pravosuđa eliminišu kadrovi koji ne zadovoljavaju, a koji bi se bez ovakve kontrole mogli zadržati u pravosuđu do konca radnog vijeka. Ovakvo rješenje, poznato u komparativnom pravu, uspostavlja neophodnu ravnotežu između potrebe za nezavisnim pravosuđem i potrebe za kompetetnim i djelotvornim pravosuđem.)

POGLAVLJE IV – USLOVI I MANDAT ZA VRŠENJE DUŽNOSTI

Preporuka 9.

S obzirom da smo preporučili da postoji sudsko i tužilačko podvijeće za imenovanja sudija, odnosno tužilaca, nužno je mijenjati i član 37.

Član 37. mijenja se i glasi:

- (1) **Vijeće ima podvijeća za predlaganje kandidata za upražnjena mjesta u sudovima i tužilaštvima na nivou Bosne i Hercegovine, entiteta i u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.**

Iza člana 37. dodaje se novi član 37. a. koji glasi:

Član 37. a. dodaje se:

- (1) **Podvijeće za predlaganje kandidata za sudijska i tužilačka mjesta na nivou Bosne i Hercegovine i u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine čini 6 članova** Vijeća i to:

- a) član Vijeća koji je sudija Suda Bosne i Hercegovine;
- b) član Vijeća koji je sudija Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine;
- c) član Vijeća koji je izabran od strane Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
- d) član Vijeća koji je tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine
- e) član Vijeća koji je tužilac Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine;
- f) član Vijeća koji je tužilac Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske;

Član 38.

Podvijeće za predlaganje kandidata za imenovanje u entitetima

Član 38. mijenja se i glasi:

- (1) **Podvijeće za predlaganje kandidata za sudijska mjesta u Republici Srpskoj čine četiri člana** Vijeća iz Republike Srpske i to:

- a) član Vijeća koji je sudija Vrhovnog suda Republike Srpske ;
- b) član Vijeća koji je sudija okružnog suda ili Višeg privrednog suda;
- c) član Vijeća koji je sudija osnovnog suda ili okružnog privrednog suda;
- d) član Vijeća koji je izabran od strane Narodne Skupštine Republike Srpske.

- (2) **Podvijeće za predlaganje kandidata za tužilačka mjesta u Republici Srpskoj čine četiri člana** Vijeća iz Republike Srpske i to:

- a) član Vijeća koji je tužilac Republičkog javnog tužilaštva Republike Srpske;
- b) dva člana Vijeća koji su tužioci okružnih javnih tužilaštva iz Republike Srpske;
- c) član Vijeća koji je izabran od strane Narodne skupštine Republike Srpske

- (3) **Podvijeće za predlaganje kandidata za sudijska mjesta u Federaciji** Bosne i Hercegovine čine **četiri člana** Vijeća iz Federacije Bosne i Hercegovine i to:

- a) član Vijeća koji je sudija Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine;
- b) član Vijeća koji je sudija kantonalnog suda;
- c) član Vijeća koji je sudija općinskog suda;
- d) član Vijeća koji je izabran od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

(4) **Podvijeće** za predlaganje ***kandidata za tužilačka mjesta u Federaciji Bosne i Hercegovine čine četiri člana Vijeća*** iz Federacije Bosne i Hercegovine i to:

- a) *član Vijeća koji je tužilac Federalnog tužilaštva Federacije Bosne i Hercegovine;*
- b) *dva člana Vijeća koji su tužioci kantonalnih tužilaštva iz Federacije Bosne i Hercegovine;*
- c) *član Vijeća koji je izabran od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.*

Član 41.

Mišljenja o kandidatima

Radna grupa je u raspravi zaključila da je prilikom izbora sudija i tužilaca potrebno tražiti i pismeno mišljenje od institucija u kojima je kandidat do tada radio, kao i mišljenje suda ili tužilaštva u kojoj bi kandidat trebao raditi. Radi toga je potrebno promijeniti i postojeće zakonsko rješenje iz kojih razloga smo predložili da isti sada glasi:

Član 41. mijenja se i glasi:

Vijeće će tražiti da mu se u pismenoj formi dostave mišljenje o svim kandidatima za pravosudne funkcije po obrascu, čiji će sadržaj utvrditi Vijeće, od insitucije, javne ustanove ili privrednog društva iz koje se kandidat bira i mišljenje od pravosudne isntitucije u koju se bira,

U slučaju izbora sudije za sudiju višeg suda zatražiće se i mišljenje od žalbenog vijeća suda koji je odlučivao o žalbama kandidata.

Član 44.

Odluka o imenovanju i žalbama

Radna grupa je kroz analizu člana 44. Odluka o imenovanju i žalbama smatrala da je potrebno precizirati određene nadležnosti VSTV, da se mora voditi računa kako o jednakopravnosti koja se odnosi na zastupljenost konstitutivnih naroda, ostalih tako isto i za postizanje jednakosti spolova. Takođe kroz naše preporuke smo precizirali određene situacije u kojima Vijeće može poništiti odluku o imenovanju u prvom redu radi očuvanja integriteta pravosudnog sistema iz kojih razloga smo predložili da isti sada glasi:

Član 44. mijenja se i glasi:

- (1) *Odluka o imenovanju kandidata sa liste uspješnih kandidata na prijedlog nadležnog podvijeća donosi se u skladu sa čl. 17. ovog zakona i sadrži obrazloženje u pismenoj formi.*
- (2) *Vijeće primjenjuje odgovarajuće ustavne odredbe kojim se uređuje jednaka prava i zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih. Imenovanja na svim nivoima pravosuđa također treba da imaju za cilj i postizanje jednakosti spolova.*
- (3) *Vijeće može poništiti odluku o imenovanju ako nakon donošenja odluke o imenovanju, a prije nego što imenovani sudija ili tužilac preuzme dužnost, dobije podatke koji bi, da su*

bili poznati u vrijeme imenovanja, predstavljali razlog da Vijeće ne donese odluku o imenovanju. Vijeće može, ako to smatra neophodnim odgoditi datum preuzimanja dužnosti sudije ili tužioca na koga se odnose navedeni podaci, kako bi te podatke moglo na odgovarajući način provjeriti.

- (4) Ako Vijeće poništi odluku o imenovanju, na tu će dužnost imenovati drugu osobu iz grupe prijavljenih kandidata, a može ponovno objaviti konkurs za to upražnjeno mjesto.
- (5) Na odluku o imenovanju može se uložiti žalba Vijeću u roku 8 dana od dana prijema odluke.
- (6) Žalbom na odluku o imenovanju može se osporavati regularnost provedenog postupka pismenog kvalifikacionog testiranja i obavljenog razgovora, kao i postupka bodovanja kandidata.
- (7) Odluku o žalbi donosi Visoko sudsko i tužilačko vijeće.

Član 48.

Imenovanje dodatnih sudija

Član 48. se briše.

DODATNE PREPORUKE NA ZAKON

POGLAVLJE III - NADLEŽNOSTI I OVLAŠTENJA

Kada su u pitanju nadležnosti i ovlaštenja regulisana u poglavlju tri ista će biti reducirana shodno preporukama. Procjena je i radne grupe i rasprave sudija i tužilaca da je potrebno reducirati određene nadležnosti i ovlaštenja u skladu sa preporukama.

Preporuka:

Nadležnosti koje se su propisane u članu 17. tačkama 7.,8.,9.,10. trebaju se povjeriti Vrhovnim sudovima entiteta, Sudu BiH, Apelacionom sudu Brčko distrikta, Republičkom i Federalnom tužilaštvu i Tužilaštvu BiH.

Nadležnosti propisane istim članom, tačkama 11., 12. i 13. su propisane posebnim zakonima o sudovima i tužilaštvima u BiH.

Odgovornost

Nakon prezentiranja potrebe izmjene Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću i nakon provedenih stručnih i javnih rasprava sa nosiocima pravosudnih funkcija, sudijama i tužiocima, te predstavnicima strukovnih udruženja, proizašlo je, da je, potrebno preciznije

urediti pitanje kako individualne odgovornosti članova VSTV, tako i iznaći mogućnost i institucionalne odgovornosti Visokog sudskog i tužilačkog Vijeća BiH.

U vezi sa prethodnim, posebno naglašavamo obim i značaj nadležnosti koje se zakonom povjeravaju VSTV, a što se značajno odražava na konstituciju i funkcionisanje sudske vlasti i svih pravosudnih organa u cjelini, ali isto tako i odgovornosti Vijeća za ispunjenje obaveza koje su mu povjerene ovim zakonom.

Time se cijeni, da pokretanje pitanja pojedinačne odgovornosti svakog člana Vijeća koje je regulisano ovim zakonom, nije samo po sebi dovoljno, nego je potrebno ustanovljenje institucionalne odgovornosti Vijeća, kao najvišeg državnog organa pravosudne vlasti, a pri tome dalje imamo u vidu, da sve bitne odluke iz svoje nadležnosti VSTV ne donosi pojedinačno, po članovima Vijeća, nego kao kolektivno tijelo, pa posljedično tome, kao takvo, mora snositi i institucionalnu odgovornost za pravilno, zakonito i odlučivanje u skladu sa Ustavom.

Kod normativnog regulisanja prethodnog pitanja, apsolutno se isključuje mogućnost, da inicijative, prijedloge i odluke o institucionalnoj odgovornosti VSTV-a može upućivati i donositi bilo koji dio ili cijela izvršna vlast ili zakonodavna vlast, jer bi to onda značilo miješanje druga dva stuba vlasti u sudsku vlast.

PREPORUKA:

Radna grupa je usaglasila određena rješenja koja se traže od profesionalne zajednice kako bi se implementirala institucionalna odgovornost, a vezano za proceduru pokretanja i odlučivanja o istoj.

Za razmišljanje u prethodnom smislu jeste da bi inicijativu, u normativnoj regulaciji, trebalo dati sudovima i tužilaštvima u entitetima i Brčko distriktu, osim vrhovnih sudova entiteta i Apelacionog suda Brčko distrikta, Suda BiH, Tužilaštva BiH i Republičkog, odnosno Federalnog tužilaštava, prema kojima se inicijativa podnosi i koji bi trebali odlučiti o osnovanosti inicijative i podnošenja prijedloga za pokretanje pitanja takve odgovornosti.

Vrhovni sudovi entiteta, Apelacioni sud Brčko distrikta, Sud BiH, Tužilaštvo BiH i Republičko, odnosno Federalno tužilaštvo, mogu samostalno, bez prethodne inicijative, predložiti institucionalnu odgovornost VSTV-a.

Smatramo da bi o prijedlogu za institucionalnu odgovornost VSTV-a, trebali da odlučuju sve sudije i svi tužioci u Bosni i Hercegovini, osim sudija ustavnih sudova, te da se smatra da je donešena odluka o institucionalnoj odgovornosti ako je glasalo za istu pola sudija i tužilaca od ukupnog broja sudija i tužilaca u Bosni i Hercegovini.

Proceduru odlučivanja o prijedlogu će provoditi Sud BiH i vrhovni sudovi entiteta.

POGLAVLJE IV – USLOVI I MANDAT ZA VRŠENJE DUŽNOSTI

Trajanje mandata

Aktuelni zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine je na različit način riješio trajanje mandata predsjednika Suda Bosne i Hercegovine, vrhovnih sudova, entiteta, Apelacionog suda Brčko distrikta, predsjednika osnovnih i općinskih sudova, a isto tako i trajanje mandata glavnih tužilaca.

Mandat predsjednika sudova i glavnih tužilaca

Mišljenja smo da su sadašnja zakonska rješenja u tom dijelu takva da propisuju mogućnost da ti mandati neprimjereno dugo traju, jer jedan kandidat može da bude predsjednik suda ili glavni tužilac 18 godina.

Nova rješenja koja se predlažu, a koja ograničavaju trajanje mandata ovih čelnika stvoriti će se prilika da dođu do izražaja, kod izbora predsjednika sudova i glavnih tužilaca, i druge sudije i tužioci koji taj posao mogu obavljati na kvalitetan način, jer u suprotnom se nakon 18 godina prirodno reduciraju sposobnosti i vještine.

Po našem mišljenju, potrebno je to riješiti na jedinstven način. U najvećem broju po aktuelnom zakonu mandati traju po 6 (šest) godina i oni su neograničeni. Jednom broju sudija i tužilaca mandati su obnovljeni i po treći put. Svakako da predugo trajanje mandata ne doprinosi stvaranju novih ideja u upravljanju sudovima i tužilaštvima, što je praksa već i pokazala.

PREPORUKA:

Smatramo da mandati svih predsjednika sudova i glavnih tužilaca treba da traju po 5 (pet) godina i to uzastopno najviše 2 puta.

Mandati sudija i tužilaca

U regiji pa i šire ova pitanja su riješena na različite načine. Smatramo da treba napraviti određene izmjene kada je u pitanju trajanje mandata sudija i tužilaca.

Mandati sudija i tužilaca su neograničeni. Biraju se do navršениh 70 godina života, sem u slučaju prvog izbora u pravosudne institucije.

Obzirom na činjenicu da u BiH sada egzistira više desetina **dodatnih sudija**, od koji većina radi i više od deset godina, smatramo da bi ovo pitanje trebalo biti regulisano novim zakonom na način da po Zakonu sve dodatne sudije ostaju na funkciji do isteka mandata na koji su imenovani.

POGLAVLJE VI.

DISCIPLINSKA ODGOVORNOST SUDIJA I TUŽILACA

Iz dosadašnjih rasprava i diskusija članova radne grupe skoro da su približeni stavovi da bi ured disciplinskog tužioca trebalo riješiti posebnim zakonom i da bi u potpunosti trebao biti izuzet iz Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH. Svakako da bi to doprinijelo većoj samostalnosti i nezavisnosti ureda disciplinskog tužioca. Posebno ured disciplinskog tužioca bi trebao da ima samostalan budžet. Ima u regiji primjera gdje je to riješeno na sličan način i pozitivna su iskustva iz rada tih ureda disciplinskog tužioca.

PREPORUKA:

Glavni disciplinski tužilac treba biti iz reda profesionalne zajednice, sudija, tužilac ili advokat, odnosno osoba sa profesionalnim iskustvom u radu od najmanje 8 godina.

Glavnog disciplinskog tužioca imenuje VSTV po proceduri koja je identična izboru sudija i tužilaca.

Obrazloženja koja daje disciplinski tužilac u svojim rešenjima moraju biti kvalitetna i jasna.

Predmeti koje rješava disciplinski tužilac moraju biti proglašeni „HITNIM“.

Podjela na lakše i teže prekršaje, gdje bi se disciplinsko tužilaštvo bavilo samo težim prekršajima, a lakše bi povjerili sudovima i tužilaštvima u vidu izricanja „disciplinskih mjera“. (npr. kašnjenje na posao tužioca ne bi trebalo da razmatra disciplinski tužilac, nego glavni tužilac tužilaštva i predsjednici sudova).

